

**Aprobat la Congresul V Extraordinar
din 27 martie 2011**

**PROGRAMUL
PARTIDULUI POLITIC PARTIDUL POPULAR DEMOCRAT DIN MOLDOVA**

Statalitate! Ordine! Echitate! Prosperitate!

După douăzeci de ani de independență și perindare la putere a guvernărilor de diversă coloratură politică, statul Republica Moldova s-a pomenit falit și foarte aproape de pericolul dispariției.

Criza economică a afectat Moldova cu mult înainte de apariția crizei economice mondiale. Datorită acestei crize în Moldova au fost practic distruse industria, agricultura, s-a prăbușit definitiv sfera socială, învățământul, asistența medicală, cultura, domeniile care au fost lăsate în voia sorții.

Majoritatea populației țării trăiește în sărăcie. Deja de mulți ani Moldova este una dintre cele mai sărace țări din Europa. Totodată, comportamentul iresponsabil al forțelor politice parlamentare a provocat și o criză politică de durată, care nu a putut fi depășit nici după două scrutine parlamentare anticipate.

În țară predomină haosul și incertitudinea. Poporul luptă pe cont propriu cu problemele sale, în speranța că politicienii vor depăși propriile ambiții și interese și se vor concentra asupra rezolvării problemelor statului și intereselor cetățenilor. Însă, atitudinea elitei politice actuale față de stat și cetățeni nu însuflă mari speranțe că este posibil să avem în timpul apropiat un stat puternic, în care este instaurată ordinea, funcționează supremația legii, se duce lupta reală cu corupția, sunt progrese în sfera social-economică și, respectiv, crește nivelul de bunăstare al oamenilor.

Republica Moldova este un stat independent tânăr care se confruntă cu multiple probleme, pe care statele vecine au reușit deja să le facă față. În douăzeci de ani de independență, Moldova s-a transformat într-un stat cu o economie oligarhică și o populație pauperizată.

O treime din cetățenii republicii au plecat peste hotare, instituțiile puterii practic nu funcționează, președintele țării nu este ales, guvernul, format conform principiului algoritmului, luptă pentru liderism în cadrul coaliției de guvernământ și este axat mai mult pe depășirea contradicțiilor interne, decât pe soluționarea problemelor statului și ale cetățenilor. În fond, guvernarea nu face altceva, decât să aștepte noi credite din exterior, care nu sunt investite în dezvoltarea economiei, ci sunt utilizate pentru consum.

Parlamentul este preocupat de activități de lobby și susținere a intereselor economice ale oligarhilor care devastează și mai mult țara.

Separarea puterilor este compromisă definitiv. Timp de jumătate de an sunt încălcate prevederile Constituției și sunt comasate funcțiile de deputat și cele de ministru. Legile se modifică în dependență de interesele de moment ale majorității parlamentare, indiferent de orientare politică și culoare.

 Democracy^{md}

<http://www.partide.md>

Judecătoriile sunt corupte, deciziile de judecată sunt adesea ilegale, unica „lege” care se respectă este „legea telefonului”.

După schimbarea puterii în stat populația Moldovei a așteptat schimbări în bine, dar așteptările lor nu s-au realizat. Aceleași metode autoritare de guvernare, același interese înguste de partid și de grup, în scopul sporirii averii unui mic cerc oligarhic, afiliat puterii.

Totodată, nu se întreprinde nimic pentru apărarea drepturilor omului și proprietății private, susținerea exportului și producătorului autohton, creare locurilor de muncă. Nu se face nimic nici pentru a stopa samavolnicia birocratilor și a eradicarea corupției. Mijlocele de informare în masă nu sunt independente și din acest motiv nu sunt echidistante, adesea chiar fac propagandă deschisă în favoarea unei, sau altei forțe politice.

Puterea este formată fără a ține cont de opțiunea poporului, în schimb se iau în calcul interesele oligarhilor. Pe parcursul anilor de independență puterea a făcut totul ca să înlăture cetățeanul de la guvernarea statului și să-l priveze de dreptul de a controla puterea. În consecință, cetățeanul care nu are bani și relații nu este protejat de monopolisti, importatori, oligarhi și birocrati.

Cuvântul patriotism este folosit de liberali ca cuvânt de ocară, deoarece ei nu doresc ca Moldova să fie stat independent, suveran, neutru și integru. Ei permanent insistă că Moldova trebuie să adere la NATO, să refuze la propria statalitate, iar cetățenii să plece peste hotare în calitate de forță ieftină de muncă.

Comuniștii se declară patrioți, însă în realitate practic au exportat peste hotare circa un milion de cetățeni ai Moldovei și au distrus sectorul de producere a mărfurilor.

Comuniștii, liberalii, democrații au creat o Moldovă oligarhică în care cetățeanul este lipsit de protecția statului, o Moldovă fără locuri de muncă, o Moldovă în care guvernează politicieni bogați și corupți. Aceasta este Moldova în care un procent de cetățeni au în posesie 80% de bogății ale țării.

Guvernarea, care este a fost permanent la cheremul oligarhilor, a dus la dezindustrializarea și nemodernizarea țării.

Prin acțiunile sale comuniștii și liberalii au aruncat Moldova în feudalism.

Monoliștii au „cumpărat” de la stat sau au acaparat pe căi ilegale cele mai profitabile segmente ale pieții, care le sunt subordonate total. Acesta permite oligarhilor-importatori să beneficieze de venituri de miliarde de lei. Monoliștii, controlați și ei de clanurile oligarhice, dețin zeci de rețele de supermarketuri, farmacii, firme de telecomunicații, bănci, etc. Pentru a anula datoriile marilor corporații, este adoptată legea amnistiei fiscale. Astfel, miliarde de lei sunt luate de la medici, pedagogi, pensionari care sunt sortiți sărăciei. Pentru a distruge micii întreprinzători sunt create o mulțime de control care terorizează în primul rând țăranul, fermierul, brutarul.

Pentru a distruge întreprinderile care produc mărfuri pentru export, puterea micșorează taxele de import, facilitând astfel importatorii care au acoperit piața cu mărfuri ieftene dar necalitative.

Astfel, avem o Moldovă care este pe cale de dispariție ca stat, cu o economie distrusă, o populație săracă, cu un nivel extrem de înalt al corupției și birocrăției, cu sectorul agrar practic inexistent, familii distruse și populație îmbătrânită.

Mai mult, incompetența, corupția, politicianismul și lipsa dorinței politicienilor de a corela interesele personale și de partid cu interesul național au compromis și discreditat principiile statului de drept și valorile democratice.

În aceste condiții Moldova se poate afirma ca stat independent, prosper, echitabil doar cu venirea la putere a forțelor politice noi, a politicianilor noi, care nu au angajamente în fața oligarhilor moldoveni, nu sunt implicați în scheme mafioate, doar cu venirea la putere a adevăraților stataliști.

Proiectul Programului Popular Democrat din Moldova are scopul să demonstreze că Republica Moldova poate și trebuie să devină un stat puternic și prosper. În același timp, reflectând atașamentul partidului ideii edificării unei economii de piață social-orientate, bazată pe combinarea mecanismelor economiei de piață cu rolul proporționat al statului, Programul are sarcina să propună căi de realizare a acestui scop.

Formulând propunerile sale pentru societatea moldovenească PPDM s-a axat pe necesitatea edificării în Moldova a unei democrații veritabile, dar și tendința spre progres social, eficiență economică, bunăstare și echitate socială.

PPDM este partidul care optează pentru dezvoltarea Republicii Moldova în conformitate cu cerințele statului de drept, principiile democrației politice, economice și sociale.

PRINCIPII GENERALE

Deoarece fiecare om are dreptul incontestabil la viață, libertate și tendința spre bunăstare menirea statului este să realizeze aceste drepturi prin oferirea unui loc de muncă cu o remunerare decentă, asigurarea securității personale, accesul la asistență medicală care corespunde cerințelor timpului.

Deoarece stimularea dezvoltării forței, viabilității, energiei și inițiativei poporului este unica cale reală de relansare economică a țării, este necesar de redus la minim posibilitatea de intervenție arbitrară, discriminatorie, incompetentă, egoistă a statului în procesul economic. Statul trebuie să aibă doar funcții de orientare, stimulare și reglare.

Orice reforme pot fi eficiente doar atunci, când ele generează bunăstare pentru cetățeni. Deoarece societatea nu are pârghii de control a activității guvernării și aparatului de stat este necesar de stabilit subordonarea tuturor puterii în stat cetățeanului.

Deoarece noi avem încredere în concetățenii noștri și mai puțin în guvernarea birocratică și centralizată, considerăm că alegătorul trebuie să dispună de mai multe pârghii de control asupra acțiunilor structurilor puterii, iar pentru aceasta trebuie dezvoltată baza financiară a regiunilor.

Deoarece cheltuielile nejustificate ale statului și reglementarea exagerată care solicită tot mai multe impozite dar nu generează rezultate sunt principalul impediment în calea dezvoltării economice și crearea locurilor de muncă, noi considerăm că bugetul de stat trebuie să fie echilibrat, iar regulile și interdicțiile impuse de stat bazate pe rațiune.

Deoarece noi recunoaștem obligațiunea noastră de a-i susține pe cei care necesită asistență, noi considerăm că:

- este necesară o reformă eficientă a sistemului asistenței sociale, reformă care ar conduce la acordarea susținerii nominative a păturilor social vulnerabile;
- este necesar să acordăm locuri de muncă tuturor cetățenilor apti de muncă;
- este necesar să fie micșorată povara fiscală asupra contribuabilului simplu și acordată businessului mic posibilitatea de a se autogestiona și asigura familiile sale cu minimul necesar până atunci când statul va pute să le acorde sprijin.

Deoarece oamenii în vârstă au construit prezentul nostru și astfel ne-au oferit posibilitatea să edificăm un viitor mai bun, noi considerăm că societatea trebuie să-și onoreze obligațiile în fața lor protejându-i și dezvoltând sistemul de pensionare și asistență medicală.

Deoarece pe parcurs a secole Moldova s-a format ca un stat polietic, noi considerăm că orice chemare la discriminare pe principii etnice, sociale sau de altă natură trebuie tratate ca subminare a securității de stat, integrității teritoriale și păcii civice. Egalitatea tuturor în fața legii trebuie respectată și apărută.

Deoarece toți cetățenii au dreptul să se simtă în siguranță în casa sa, pe stradă, în orașul sau satul său, considerăm necesară monitorizarea respectării legii și eficientizarea luptei cu criminalitatea și corupția prin eliminarea lacunelor din legislație și înăsprirea pedepselor pentru cei găsiți vinovați de comiterea infracțiunilor, totodată protejând judecătorii care respectă drepturile cetățenilor.

Deoarece învățământul este un factor cheie în dezvoltarea economică, socială și culturală a poporului nostru, considerăm că toți cetățenii trebuie să aibă acces la învățământul preșcolar, primar, mediu și superior gratuit. Instruirea trebuie să fie un proces de viață, știința trebuie să fie pusă în serviciul învățământului pentru a atinge cel mai înalt nivel de pregătire și calificare a cadrului didactic.

Este necesară formarea unei societăți civile active, o elită politică capabilă să scoată țara din criză și să apere interesele naționale.

Sistemul de orânduirii de stat trebuie să fie bazat pe principiile statului democratic de drept:

Supremația legii – egalitatea tuturor în fața legii, responsabilitatea egală a cetățenilor și a statului în fața legii.

Prioritatea drepturilor și libertăților personalității în sistemul legislativ, judecătoresc și guvernamental în activitatea statului.

Suveranitatea, puterea supremă în stat aparține poporului și se realizează prin alegeri libere și corecte.

Separarea reală a puterilor în stat, libertatea justiției și mijloacelor de informare în masă.

Controlul societății civile asupra statului.

CALEA PENTRU CARE OPTĂM

Calea pentru care optează PPDM este Republica Moldova - stat independent, economie de piață social-orientată, care are la bază principiile dezvoltării și modernizării. Aceste principii pot implica toate resursele și competențele de care dispune societatea moldovenească și pot contribui la îmbunătățirea nivelului de trai al populației.

Aceasta este calea ordinii deștepte, bazată pe respectarea legii de către toți, indiferent de funcție, statut social și nivel de venituri.

Aceasta este calea unei politici externe pragmatice, reieșind din interesele statului.

POLITICA INTERNĂ

ORDINE ÎN STRUCTURILE DE VÂRF ALE PUTERII

Statul Moldovenesc lucrurile merg prost deoarece, timp de aproape 20 de ani de independență și până în prezent, n-a fost clarificat și pus la punct raportul de împuterniciri dintre instituția prezidențială și cea a primului ministru.

În rezultat, nici unul din cei trei președinți ai Republicii Moldova nu s-a limitat strict la împuternicirile prescrise de Constituție, fiecare încercând – direct sau indirect, folosind metode autoritare, să își atribuie prerogative suplimentare în administrarea treburilor statului.

Pentru a pune capăt haosului în structurile de vârf ale puterii, pentru a pune capăt haosului și instabilității, pentru a exclude practica prin care funcția de președinte este un factor de destabilizare a relațiilor Moldovei cu țările vecine, partenerii strategici, PPDM va insista asupra repartizării clare și stricte a responsabilităților între șeful statului și primul ministru.

În calitate de garant al securității naționale și comandant suprem, șeful statului trebuie să coordoneze activitatea ministerelor de forță și a ministerului relațiilor externe. De asemenea, președintele Republicii Moldova trebuie să coordoneze activitatea de combatere a corupției în structurile de stat.

În calitate de șef al cabinetului de miniștri, care trebuie să fie format din cel mult zece ministere, primul ministru trebuie să coordoneze politicile economice ale statului și de protecție socială a populației, să asigure dezvoltarea și buna funcționare a infrastructurii, promovarea învățământului, științei, culturii.

Ambii demnitari – și șeful statului, și primul ministru – vor prezenta anual parlamentului rapoarte despre rezultatele activității în domeniile de responsabilitate. Majoritatea parlamentară va putea exprima vot de neîncredere unui, sau altui ministru, care va fi obligat să demisioneze. În locul ministrului demis, primul ministru va propune o altă candidatură.

În cazul ministerelor de forță și celui de relații externe, inițial candidaturile vor fi desemnate de șeful statului, primul ministru doar le va accepta pentru a le propune spre aprobare Parlamentului.

Fiind ales prin votul direct al poporului, Președintele Republicii Moldova, în cazul în care va fi membru al unui partid, după depunerea jurământului își va suspenda apartenența politică.

ORDINE ÎN ACTIVITATEA MINISTERELOR ȘI INSTITUȚIILOR PUTERII CENTRALE

Coalițiile de guvernare constituie o practică răspândită în statele democratice. În Republica Moldova datorită comportamentului politicienilor coalițiile s-au discreditat în ochii populației și a discreditat principiul coalizării politice, dar și instituțiile statului moldovenesc în ansamblu.

Trebuie pus capăt practicii vicioase de înlocuire a tuturor angajaților aparatului ministerului cu reprezentanții partidului politic căruia i-a revenit conducerea ministerului în rezultatul partajării portofoliilor.

PPDM optează pentru reformarea aparatului puterii centrale în vederea eficientizării lui.

Fiecare ministru va putea aduce cu el și angaja în minister de la cinci până la zece experți, în dependență de numărul ramurilor de subordonare ce revin ministerului. Acești experți vor ocupa funcțiile de consilieri politici (ajutori) ai ministrului. Întruchipând realizarea principiului responsabilității politice în activitatea ministerului, ei vor părăsi activitatea în aparat odată cu plecarea ministrului.

Ministerele și celelalte instituții ale puterii centrale vor fi depolitizate.

Funcțiile de vice-miniștri vor fi lichidate, în fiecare minister instituindu-se funcția de secretar de stat, care va dirija cu activitatea funcționarilor cu angajare permanentă în aparat. Această categorie de funcționari publici va fi angajată doar prin concurs și, odată la cinci ani, supusă atestării profesionale.

Atât secretarii de stat, cât și funcționarii publici din subordinea lor nu vor avea dreptul să adere la partide politice.

Același principiu de separare strictă a angajaților pe criterii politice, de cei angajați pe criterii profesionale, va fi valabil și pentru aparatele administrației publice locale.

PPDM se pronunță pentru modificări ale legislației cu privire la serviciul public, astfel ca avansarea în rang și majorarea salariului funcționarului public să depindă de rezultatele atestării profesionale.

De asemenea, funcționarul public trebuie să beneficieze de un grad sporit de protecție socială, inclusiv la pensionare.

Scopul nostru este ca fiecare angajat în cadrul serviciului public din Republica Moldova să se subordoneze exclusiv cerințelor legislației și nu intereselor, sau cerințelor de moment, a conducerii ministerului.

STATUL DE DREPT

Din punct de vedere a principiilor sistemului de drept și instituțional, Republica Moldova este un stat de drept.

Constituția garantează drepturile și libertățile de bază ale omului, separarea puterilor în stat, pluralismul politic, drepturile minorităților etnice, activitatea societății civile, etc.

În linii mari ciclul electoral corespunde cerințelor democratice, asigurând autoritate și reprezentativitate instituțiilor statului.

Totodată, în realitate instituțiile puterii nu totdeauna garantează libertățile politice și civice ale cetățenilor țării, ele încă nu au capacitatea de a administra eficient economia și viața socială, iar mentalitatea funcționarilor de stat nu corespunde cerințelor noii legislații. În rezultat, activitatea majorității instituțiilor puterii este ineficientă. Mai mult, din cauza sărăciei drepturile și libertățile garantate cetățeanului de Constituție și-au pierdut valoarea.

La toate acestea se adaugă și faptul că puterea de stat nu are posibilitate de a controla o bună parte din hotarele țării.

FORTIFICAREA STATLITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA

Diferendul transnistrean reprezintă expresia concentrată a tuturor contradicțiilor etno-politice, care se atestau în societatea moldovenească după formarea statului Republica Moldova.

PPDM consideră că până în prezent, guvernările din Republica Moldova au promovat o politică greșită, inadecvată complexității problemei. Procesul de soluționare a problemei transnistrene a fost redus doar la un proces de tratative formale și inefective.

Pentru PPDM este clar că lipsa succeselor în soluționarea problemei transnistrene este principalul impediment în calea afirmării statlității moldovenești, eliminării definitive a focarelor de tensiuni interetnice și afirmării în societate a unei opțiuni comune privind perspectivele de dezvoltare a statului, dar și crearea unei imagini pozitive și atractiv a țării peste hotare.

PPDM este convinsă că soluționarea diferendului transnistrean poate fi soluționat doar prin aplicarea unei strategii politice echilibrate, consecvente, precum și prin promovarea pe toate căile a unui dialog sincer între populația de pe ambele maluri ale Nistrului.

Suntem convinși că soluționarea problemei transnistrene este imposibilă fără restabilirea încrederii populației de pe ambele maluri, precum și fără restabilirea încrederii populației din stânga Nistrului în faptul că guvernarea de la Chișinău apără drepturile și interesele tuturor cetățenilor țării.

PPDM este de părerea că atragerea populației din stânga Nistrului în procesul de reintegrare a țării va fi posibilă doar atunci, când condițiile de viață de muncă pe malul drept vor fi mai atractive, iar nivelul de viață mai înalt decât în autoproclamata republică transnistreană.

La elaborarea proiectului statutului special care trebuie acordat Transnistriei este necesar să se țină cont de specificul și componența etnică și mentalitatea populației din regiune. În același timp, statutul special nu trebuie să intre în contradicție cu principiile constituționale ale statalității moldovenești.

Pentru realizarea acestei strategii este necesară competență și voință politică.

NECESITATEA PERFECȚIONĂRII INSTITUȚIILOR STATULUI DE DREPT

PPDM optează pentru perfecționarea structurilor existente ale statului de drept prin excluderea practicii negative existente și adaptarea principiilor instituționale la cerințele de dezvoltare a societății. În acest context, este necesară instituirea prin lege a responsabilității celor aleși în fața alegătorilor. Or, astăzi, imediat după terminarea campaniilor electorale, forțele politice și politicienii care au câștigat alegerile nu mai sunt interesați de problemele cetățeanului.

RESPECTAREA PRINCIPIULUI DE SEPARARE A PUTERILOR

Respectarea strică a separației puterilor în stat este garanția dezvoltării democratice a societății și afirmării statului de drept. PPDM este categoric împotriva tentativelor de a construi relațiile dintre cele trei puteri în stat în baza altor principii, decât cele care sunt în strictă corespundere cu normele constituționale.

Ținând cont de conceptul modern despre cele trei puteri – legislativă, executivă și judecătorească, precum și de existența factorului mass-media, așa numita ”puterea a patra”, PPDM pledează completarea acestui ”șir al puterilor” cu puterea a cincia – Biserica Ortodoxă.

Suntem un popor formarea căruia a fost determinată de religia creștin-ortodoxă. Credința ortodoxă, reprezentându-ne particularitățile identitar-istorice și moral-culturale fundamentale, ne-a asigurat dăinuirea de-a lungul istoriei. Pornind de la acest adevăr, avem datoria să readucem Biserica la locul pe care l-a avut tradițional în societatea moldovenească – locul de putere morală supremă.

Blocajul pentru ”Bazele Ortodoxiei” a demonstrat un lucru grav: elitele noastre nu au încredere doar în popor, ci și în Biserica Ortodoxă – instituție cu cea mai mare autoritate în rândul populației. Politicienii moldavi tratează Biserica doar ca pe un eventual susținător în campaniile electorale însă, sub nici o formă, nu doresc să audă vocea Bisericii, să țină cont de poziția ei.

PPDM consideră această stare de lucruri totalmente deplasată și anormală.

Partidul Popular Democrat se pronunță pentru încheierea unui Acord Constituțional dintre Stat și Biserică.

Adoptarea Acordului dintre Statul Moldovenesc și Biserica Ortodoxă se va efectua prin votul majorității cetățenilor Republicii Moldova în cadrul unui referendum constituțional.

De asemenea, PPDM consideră că clerul moldovenesc trebuie să beneficieze prin lege de aceleași drepturi la protecția socială, inclusiv dreptul la pensie de la stat, la poliță de asigurare medicală, de care beneficiază celelalte categorii de populație.

Colaborarea cu Biserica Ortodoxă trebuie desfășurată în toate domeniile de interes public pentru sporirea moralității societății, o condiție de bază pentru minimizarea fenomenelor sociale negative cum sunt criminalitatea, corupția, etc.

DEMOCRATIZAREA ȘI TRANSPARENȚA ALEGERILOR

Ținând cont de realitățile vieții politice din Moldova, lipsa de deschiderii și atitudinii politicianilor față de interesele oamenilor PPDM se pronunță ferm pentru asigurarea transparenței proceselor electorale, inclusiv și în aspectul finanțării campaniilor electorale ale concurenților.

DREPTUL LA INIȚIATIVA LEGISLATIVĂ

PPDM consideră necesară adoptarea legii privind dreptul la inițiativa legislativă a cetățenilor și forțelor politice extra-parlamentare, precum și la dreptul de adresare la Curtea Constituțională.

RELAȚIILE DINTRE STRUCTURILE PUTERII ȘI CETĂȚEAN

Țara noastră nu va avea un nivel necesar de dezvoltare dacă nu se vor schimba relațiile dintre structurile puterii și cetățean. Administrația trebuie să fie un serviciu al statului pus în serviciul cetățeanului și nu invers. PPDM este convins că cetățeanul, în calitatea sa de contribuabil are tot dreptul să ceară de la structurile puterii operativitate, transparență și eficiență în administrarea bunurilor și finanțelor publice. Pentru acesta este necesară revizuirea urgentă a legilor privind serviciul de stat, funcționarul de stat pentru depășirea practicilor de clientelism, cumătrism, etc.

PPDM se pronunță pentru revizuirea remunerării muncii funcționarilor de stat. Eficiența și calitatea muncii funcționarului trebuie să fie apreciată prin nivelul salariului, nu prin mită. Funcționarul de stat trebuie să fie bine plătit pentru servicii de calitate și pedepsit pentru abaterile de la cerințele legii.

PPDM se pronunță pentru adoptarea unei noi legi privind responsabilitatea ministerială. Componenta organelor puterii centrale trebuie adaptat cerințelor reale ale societății moldovenești.

ROLUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Pentru PPDM comunitatea reprezintă baza societății democratice. Anume întâi la nivel comunitar cetățeanul trebuie să participe la guvernare în interesul colectiv și personal. În acest context PPDM se pronunță pentru descentralizarea puterii și aplicarea pe larg a principiilor autonomiei locale, inclusiv punerea la dispoziția administrației publice locale a mecanismelor financiare. Suntem convinși că Moldova are nevoie de o administrație publică locală cu inițiativă, capabilă contribuie la îmbunătățirea vieții oamenilor.

ASIGURAREA INDEPENDENȚEI REALE A JUSTIȚIEI

Pentru PPDM este evidentă necesitatea asigurării independenței reale a justiției și a creării condițiilor normale pentru activitatea angajaților organelor de drept. Sistemul judiciar trebuie să finalizeze activitățile de anchetă și să respecte principiul prezumției nevinovăției, iar apoi să aplice pedeapsa conform legii, fără imixiune din exterior.

COMBATEREA REALĂ A CORUPȚIEI, LICHIDAREA SCHEMELOR MAFIOTE, ANIHIILAREA INFLUENȚEI OLIGARHILOR

Atât guvernarea comunistă, cât și cea a AIE s-au ocupat doar cu mimarea combaterii corupției. Timp de opt ani, cât la putere s-a aflat PRCM, nimeni din cei afiliați guvernării n-a fost tras la răspundere. Locul grupărilor criminale din primul deceniu de independență a fost, prin concursul direct al demnitarilor statului, ocupat de scheme frauduloase de spălare a banilor, de contrabandă și evaziuni fiscale în proporții deosebit de mari.

Datorită concreșterii politicii de tip autoritar cu sfera businessului și monopolizării unor domenii ale acestuia, s-a creat și consolidat capitalul de tip oligarhic. Din cauza incapacității și ineficienței AIE, interesele acestui capital continue să influențeze politica statului și după plecarea comuniștilor de la putere.

Ideea unui organ de stat unic, cu funcții monopoliste în combaterea corupției, n-a dat rezultate satisfăcătoare. Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) s-a transformat într-un instrument de "dat la bot" și de răfuială cu oponenții puterii atât cei politici, cât și cu oamenii de afaceri neafiliați puterii.

În loc să lichideze CCCEC, după cum a promis, AIE l-a subordonat propriilor interese politice. În schimbul combaterii corupției s-a lansat o paradă rușinoasă de "dezvăluiri senzaționale" și "demascări ale capilor mafiei" însă, fără tragerea la răspundere penală a persoanelor vizate de toate aceste dezvăluiri-demascări. Astfel, combaterea corupției a fost transformată într-un circ politic, iar schemele economice frauduloase, de pe urma cărora bugetul de stat suportă pierderi de sute milioane lei, continuă să deservească interesele celor aflați la guvernare.

Pentru a schimba radical situația în acest domeniu de importanță vitală pentru securitatea națională PPDM pledează pentru:

- lichidarea CCCEC;
- crearea Poliției Fiscale și a Serviciului de Investigații Financiare;
- crearea pe lângă Președintele Republicii Moldova a unui Consiliu Coordonator Anticorupție (CCA) care, activând sub președinția nemijlocită a șefului statului, nu doar va asigura o concurență sănătoasă între structurile abilitate să combată acest flagel, ci va avea grijă ca toate dosarele intentate să ajungă de la organele procuraturii în justiție.

CCA va acumula și va da publicității informația despre veniturile și averile deputaților, miniștrilor și altor funcționari de rang înalt, în primul rând, în baza verificării minuțioase a datelor din declarațiile de venit ale tuturor persoanelor vizate.

De asemenea, CCA va monitoriza atent activitatea persoanelor cu venituri mari și deosebit de mari, monitorizând ca să nu fie exercitată influență asupra politicii organelor de stat.

Pe de altă parte, orice afacere sau orice avere obținute legal, indiferent de proporții, vor fi protejate de atacuri gen "reider" din partea structurilor de forță.

PPDM optează pentru ideea consolidării societății în baza principiului cetățenie. Republica Moldova este patria tuturor cetățenilor ei. Noi insistăm asupra perfecționării continue a legislației în vigoare, care în aspect politic, administrativ, legislativ garantează pentru minoritățile etnice dreptul la păstrarea și dezvoltarea identității culturale și lingvistice. Totodată, PPDM consideră că apărarea drepturilor minorităților etnice nu trebuie să pună în pericol integritatea statului.

PPDM este adeptul dezvoltării armonioase a relațiilor interetnice.

PPDM condamnă fără echivoc orice manifestare de extremism, xenofobie, anti-semitism, naționalism și șovinism.

În concepția PPDM orice cetățean are dreptul incontestabil să-și stabilească în mod liber identitatea etnică, însă, ca și popor noi suntem cetățeni ai statului Republica Moldova, egali în fața legii.

ASIGURAREA SECURITĂȚII NAȚIONALE

PPDM consideră că pentru Republica Moldova este strict necesară elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor de asigurare a securității statului, inclusiv și în aspect economic, care ar depista toate pericolele și riscurile reale interne și externe și ar determina căile de preîntâmpinare a acestor pericole.

Fiind adept al statutului de neutralitate Partidul Popula Democrat consideră că securitatea țării trebuie să fie garantată de un sistemul de acorduri internaționale. În același timp, optăm pentru o doctrină militară a Moldovei care ar prevedea reformarea treptată a forțelor armate în scopul creării unei armate naționale mobile, bine dotată tehnic, cu un personal profesionist, strict corelat cu cerințele țării.

În același timp, PPDM confirmă rolul deosebit pe care îl au forțele armate în educarea patriotismului în societate.

PPDM pledează pentru fortificarea și perfecționarea serviciului național de informații și securitate. Însă, PPDM se pronunță împotriva abaterilor SIS de la atribuțiile sale directe, stabilite prin lege, în special implicarea în dezvoltarea procesului politic.

POLITICA ECONOMICĂ

SECTORUL REAL AL ECONOMIEI

Tranziția la economia de piață fără un scop final bine determinat – ce stat sub aspect social și economic dorim să creăm – a plasat societatea într-o situație de haos. Ramurile care reprezentau structura tradițională a Produsului Intern Brut (PIB) al țării – industria alimentară, industria tutunului, zahărului, viticultura și vinificația etc., – se află în criză, unele sunt pe cale de dispariție. Obstacolele interne în calea creșterii economice țin de sfera de activitate și responsabilitate a Guvernului.

Modificarea structurii PIB-ului în mare măsură ține de stabilirea ramurilor prioritare în dezvoltarea economică a țării.

Pentru redresarea situației în sectorul real al economiei naționale PPDM consideră necesare următoarele acțiuni:

3.1.1. Determinarea ramurilor prioritare în dezvoltarea economiei naționale, pornind de la criteriile:

- ponderea în PIB;

- crearea noilor locuri de muncă;
- contribuția la formarea bugetului public.

Analiza și stabilirea noilor relații dintre producătorii agricoli, industria alimentară, industria prelucrătoare, pe de o parte și statul, de altă parte. Este necesară o nouă politică a statului în ramura dată care ar transforma agricultura în principalul furnizor de produse alimentare atât pentru piața internă, cât și pentru export.

POLITICA AGRARĂ

PPDM consideră agricultura un domeniu strategic al economiei naționale, care are sarcina să asigure securitatea alimentară a populației. În același timp, agricultura are un potențial enorm de export, care este foarte puțin exploatat. Politica agrară promovată de actualii guvernanți este iresponsabilă, prin atitudinea de indiferență față de producătorii autohtoni a fost distrusă infrastructura rurală. Politica vamală este imperfectă. Producătorii agricoli nu sunt susținuți în intențiile de a pătrunde pe piețele de desfacere din afara țării.

Agricultorul nu are nici o șansă să se afirme economic fără o politică a statului, orientată spre dotarea tehnică a sectorului agricol, fără dezvoltarea infrastructurii rurale, fără aplicarea sistemului de subvenții stimulatorii, sistemului de creditare și achiziționare a producției agricole.

PPDM se pronunță pentru cele mai diverse forme de asociere a producătorilor agricoli în scopul depășirii fragmentării actuale a terenurilor agricole care nu permite dezvoltarea rentabilă a întreprinderilor agricole.

Noi optăm pentru acordarea alocațiilor bugetare pentru restabilirea și dezvoltarea sistemelor de irigare, combaterii eroziunii solului și protecției de inundații. Precum și pentru participarea statului în crearea sistemului de producere, achiziționare și realizare a producției agricole.

Analiza situației în businessul mic și mijlociu în scopul creării unui sistem stimulatoriu. RM este țara businessului mic și mijlociu. PPDM consideră că această analiză este necesară pentru a putea crea condiții de dezvoltare a businessului mic și mijlociu.

DEZVOLTAREA MICULUI BUSINESS

PPDM va susține pe toate căile dezvoltarea micului business. În concepția noastră întreprinderile mici și mijlocii sunt cel mai dinamic element al economiei, datorită caracterului lor mobil și flexibil și capacității de adaptare rapidă la cerințele pieții. Totodată, aceste întreprinderi sunt o sursă de locuri de muncă.

PROTECȚIA PRODUCĂTORULUI AUTOHTON

PPDM consideră că cetățenii activi care riscă investind finanțe, timp și energie în producerea mărfurilor și prestarea serviciilor pentru societate, este anume acea forță care poate scoate țara din criză. Anume din aceste considerente este necesară implementarea unui program de susținere a producătorului autohton care ar asigura susținerea lor de către stat. Astfel statul va recunoaște valoarea socială și prestigiul producătorului.

DESCENTRALIZAREA PUTERII

Reforma teritorial-administrativă în Republica Moldova a decurs controversat, fragmentar, fără a da rezultatul scontat. La acest capitol PUM propune:

Descentralizarea puterii economico-financiare în scopul sporii drepturilor și responsabilităților administrației publice locale pentru dezvoltarea economică a teritoriilor și formarea bugetelor locale.

Descentralizarea puterii administrative și fiscale în scopul mai bune prestări a serviciilor sociale și eficientizării activității economice în teritoriu.

REVIZUIREA POLITICII FISCALE PENTRU ASIGURAREA ECHITĂȚII SOCIALE

Pe parcursul perioadei precedente povara fiscală a fost pusă pe umerii consumatorului. Despre aceasta vorbește ponderea excesivă a impozitelor pe consum (indirecte) în veniturile bugetului.

Pentru redresarea situației este necesară elaborarea unei politici fiscale care ar prevedea o creștere a ponderii impozitelor directe (pe profit, pe venit, pe proprietate), astfel ca participarea membrilor societății la formarea bugetului public să fie în funcție de starea lor material-financiară.

Reintroducerea impozitului pe profit pentru persoanele juridice (impozitului corporativ).

Problema deficitului bugetar, în condițiile actuale, cere stabilirea unor surse noi de venit în buget, precum și optimizarea cheltuielilor.

PPDM se pronunță pentru simplificarea sistemului de impozitare urmărind stimularea investițiilor și diminuarea poverii fiscale, în special pentru producătorii mici și mijlocii, precum și pentru categoriile de cetățeni cu venituri mici.

PPDM este pentru un sistem de impozitare transparent. La rândul său, persoanele cu venituri mai mici decât coșul minim de consum trebuie să fie eliberați de achitarea impozitului pe venit. La fel, PPDM consideră că agenții economici care investesc în crearea întreprinderilor cu aplicarea tehnologiilor avansate, care produc mărfuri pentru export și creează locuri de muncă, precum și angajează tineri specialiști.

PPDM susține politica de atragere a investițiilor în economia națională. Pentru aceasta este necesară simplificarea la maxim a procedurilor legislative și excluderea barierelor birocratice, dar și a corupției.

DEZVOLTAREA SISTEMULUI DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ CU RESPECTAREA PRINCIPIILOR SOCIALE

Preocupat de situația în domeniu PPDM și-a fixat drept scop strategic să prevină deteriorarea în continuare a stării de sănătate a populației și restabilirea valorii sociale a sistemului de ocrotire a sănătății.

Noi optăm pentru dezvoltarea medicinei preventive, pentru diversificarea și sporirea calității serviciilor medicale, totodată asigurând accesul tuturor cetățenilor la serviciile de asistență medicală. La fel, PPDM se pronunță pentru perfecționarea sistemului de asistență medicală, extinderea pachetului de servicii medicale incluse în programul de servicii medicale obligatorii, pentru sporirea eficienței utilizării resurselor Fondului de asigurare medicală, precum și pentru realizarea programului de asistență medicală cetățenilor social vulnerabili.

PPDM este categoric împotriva oricărei tentative de a plasa accesul la serviciile medicale în dependență de posibilitățile financiare ale cetățeanului și se pronunță pentru crearea unui sistem bine dezvoltat și accesibil de asistență medicală.

Fiecare bolnav, indiferent de posibilitățile financiare trebuie să beneficieze de tratament corespunzător nivelului medicinei moderne. PPDM va face tot posibilul pentru a elaborarea standardelor de sănătate și determinarea minimului rezonabil de asistență medicală obligatorie.

Prioritar pentru PPDM este adoptarea unui program de susținere a mamei și copilului care trebuie să garanteze susținerea optimală din punct de vedere al calității și volumului și diferențiată din punct de vedere al vârstei și stării de sănătate a mamei și copilului.

Trebuie lărgit spectrul de servicii acordate de polița de asigurare medicală. Asistența medicală pentru categoriile social vulnerabile trebuie să fie gratuite.

Sistemul de asistență medicală trebuie să fie combinat (public și particular), orientat spre monitorizarea indicatorilor de bază a stării de sănătate, evaluarea periodică a rezultatelor asistenței medicale, distribuirea teritorială uniformă a asistenței medicale și dotarea instituțiilor medicale cu utilaj performant.

Salariu personalului medical nu trebuie să fie mai mic decât salariu mediu pe economie.

PERFEȚIONAREA SISTEMULUI DE PENSII

Separarea asistenței sociale de asigurarea socială poate fi apreciată pozitiv. Însă sistemul elaborat nu asigură un nivel decent al pensiei pentru acoperirea minimului de existență. Fondul Social nu face față plăților obligatorii și este nevoit să recurgă la alocații din bugetul de stat. Agravarea situației demografice, îmbătrânirea populației sporesc presiunile asupra Fondului Social.

Pentru depășirea situației existente vor fi examinate actele normative în vigoare, în scopul înaintării propunerilor de modificare și completare pentru perfecționarea sistemului de pensionare.

PPDM va promova adoptarea unei politici de acordare a asistenței sociale echitabile din punct de vedere social și eficientă din punct de vedere economic, cât și stabilirea unei relații adecvate între mărimea contribuțiilor sociale și mărimea pensiei.

REMUNERAREA FORȚEI DE MUNCĂ. SALARIZAREA

Salariul mediu în Moldova rămâne cu mult inferior celui din țările vecine, iar salariile din sectoarele importante pentru economie, cum ar fi învățământul și sănătatea, rămân mai mici în comparație cu salariul mediu pe economie. Fapt ce duce la migrația specialiștilor din ramurile date, împiedicând, ca urmare, dezvoltarea economică și socială a țării.

Migrația de la factorul „evadării din sărăcie” sa transformat în o trăsătură specifică vieții cetățenilor Republicii Moldova, un element al imaginii țării noastre peste hotare. În ultimii ani, o contribuție considerabilă la dezvoltarea economică a țării au avut-o remitențele.

Pentru redresarea situației la compartimentul dat, Partidul Popular Democrat consideră necesar:

- ajustarea Strategiei Naționale cu privire la politicile de ocupare a forței de muncă pentru următorii 10-15 ani, pentru a asigura o legătură eficientă cu prioritățile de dezvoltare a țării;

- ajustarea sistemului de învățământ din Republica Moldova în vederea creării pe piața muncii a unui echilibru între cererea și oferta de forță de muncă;
- elaborarea, adoptarea și implementarea Planului de acțiuni pentru susținerea revenirii în țară a emigranților;
- elaborarea măsurilor, inclusiv majorarea salariilor în sfera bugetară, care ar permite creșterea calității serviciilor publice (învățământul, asistența medicală, protecția socială, administrația publică).

ELABORAREA ȘI ADOPTAREA UNUI PROGRAM DE DEZVOLTARE A ASIGURĂRILOR

Promovarea sectorului de asigurări cu ajutorul societăților și companiilor private prin popularizarea serviciilor de asigurări și sporirea gradului de încredere a populației.

Elaborarea și adoptarea unui program de dezvoltare a pieței de asigurări.

Depășirea problemei pauperizării populației este primordială pentru Moldova. Soluționarea acestei probleme depinde de corectarea tendințelor negative ale pieții în dependență de necesitățile principale, drepturile și riscurile păturilor vulnerabile ale societății și necesitatea de acordare a asistenței sociale respective.

Noi optăm pentru stabilirea prin lege a unui echilibru strict dintre nivelul salariului și coșului minim de consum.

TINERII – VIITORUL MOLDOVEI

Statul trebuie să creeze condiții pentru ca tinerii să aibă posibilitatea de a-și construi propriul viitor. În prezent, nivelul învățământului nu este suficient de înalt, fapt care contribuie la creșterea șomajului.

Pentru perfecționarea sistemului de învățământ, PPDM propune să fie atrase în soluționarea problemei instituții care elaborează planuri de învățământ, precum și să intensifice programele de schimb internațional de studenți și tineri încadrați în câmpul muncii.

La fel este necesară acordarea creditelor bancare pentru studii universitare, cu un termen de rambursare de 5 ani după absolvirea instituției de învățământ. Este necesar să fie mărit numărul de locuri de muncă pentru tineri prin acordarea facilităților fiscale pentru întreprinderile care angajează tineri specialiști.

PPDM va face tot posibilul pentru elaborarea și implementarea programului de construcție a spațiului locativ pentru tineri.

Politica PPDM prevede diverse programe speciale orientate spre participarea mai amplă a tinerilor în viața politică, economică și socială a țării, utilizarea potențialului ei creator, inclusiv prin susținerea de către stat a tinerilor specialiști dotați și introducerea unui sistem de învățământ corespunzător cerințelor pieții forțelor de muncă.

PPDM susține participarea activă a tinerilor în structurile societății civile, organizațiilor non-guvernamentale interesate de promovarea valorilor morale și spirituale a societății.

ROLUL DEOSEBIT AL FEMEII ÎN SOCIETATE

PPDM se pronunță pentru o politică de implicare activă a femeii în viața socială, economică și politică a țării. Suntem pentru sporirea rolului instituțiilor responsabile de rezolvarea problemelor femeii și familiei, pentru promovarea femeilor la funcții de conducere în sfera economică și politică și pentru lupta cu șomajul feminin.

PPDM acordă o atenție deosebită problemei ușurării muncii casnice în special în mediul rural, propunând elaborarea programelor de dezvoltare a infrastructurii și sistemului de deservire conform cerințelor timpului.

PPDM optează pentru un rol activ al statului în problema ocrotirii sănătății mamei și copilului, precum și pentru soluționarea problemelor ce țin de violența în familie față de mamă și copil.

INVESTIȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

Pentru PPDM politica dezvoltării învățământului este o prioritate incontestabilă.

PPDM este convins că investiția în dezvoltarea învățământului este cea mai profitabilă. De aceea vom insista asupra continuării reformelor în sistemul de învățământ, cu scopul perfecționării programelor de studii și asigurării bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ conform cerințelor timpului.

PPDM susține dezvoltarea învățământului în baza inițiativei libere și se pronunță împotriva monopolismului în acest domeniu, inclusiv și a monopolismului statului.

Instituțiile de învățământ pot pretinde la statutul de „elitară” doar demonstrând profesionalism înalt al cadrului didactic și rezultate concrete în instruirea discipolilor. Suntem de părerea că finanțarea de către stat a instituțiilor de învățământ trebuie să fie realizată prin acordarea granturilor pentru studenți, nu pentru instituție.

Învățământul, știința și cultura sunt domenii de care depinde viitorul Moldovei.

Învățământul determină potențialul intelectual al țării.

De nivelul de cultură depinde moralitatea societății.

Știința asigură progresul economic și social.

O populație cu un nivel înalt de cunoștințe este factorul cheie al unei economii competitive.

Sarcina de bază este finanțarea prioritară a sistemului de învățământ și scoaterea în evidență a priorităților.

Sistemul de educație și învățământ trebuie să acorde tuturor posibilitatea de a-și dezvolta capacitățile.

Statul este obligat să garanteze accesul gratuit la învățământul preșcololar, primar, mediu și profesional.

CULTURA

PPDM optează pentru elaborarea și implementarea unei politici de stat noi în domeniul culturii, pentru restabilirea instituțiilor de cultură (biblioteci, muzee, case de cultură, etc.). numai astfel prevederea constituțională de acces la valorile culturale nu va fi o simplă declarație.

ȘTIINȚA

PPDM consideră primordială stoparea imediată a procesului de degradare a potențialului științific și intelectual – unicul factor care deocamdată evidențiază Moldova din șirul de țări slab dezvoltate. Acest scop poate fi atins doar prin aplicarea unui sistem național de cercetare și dezvoltare, capabil să implice la maxim potențialul științific și intelectual disponibil. Una din priorități trebuie să fie dezvoltarea continuă a infrastructurii, asigurarea interacțiunii dintre cercetare, industrie, sectorul agricol, precum și adaptarea mecanismelor de utilizare a cercetărilor fundamentale în diverse domenii de producere la cerințele timpului.

La fel este necesar implementarea unui nou sistem de remunerare a muncii colaboratorilor științifici, pentru a le asigura un nivel de trai echivalent cu valoarea socială a cadrului științific.

POLITIC EXTERNĂ

SENSUL POLITICII EXTERNE ESTE ASIGURAREA INTERESULUI NAȚIONAL

În opinia PPDM, politica externă este unul din cele mai importante instrumente de asigurare a intereselor naționale ale statului Republica Moldova. Aceasta presupune subordonarea politicii externe sarcinilor de afirmare a independenței, reintegrare teritorială, asigurarea în exterior a condițiilor favorabile pentru dezvoltarea economiei naționale, întărirea statului de drept și apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor.

PPDM consideră că politica externă are un rol foarte important pentru formarea unei imagini favorabile a Moldovei peste hotare. Imagini care ar corespunde potențialului uman și material, dar și plasării geo-strategice.

DEZVOLTAREA PARTENERIATULUI STRATEGIC CU UNIUNEA EUROPEANĂ

Deoarece este evident că extinderea Uniunii Europene (UE) spre Est practic s-a încheiat, politica Republicii Moldova în relațiile cu această comunitate de state trebuie să se concentreze asupra valorificării potențialului Parteneriatului Estic.

Partidul Popular Democrat din Moldova este de părerea că pentru valorificarea parteneriatului strategic cu UE sunt necesare:

- elaborarea și adoptarea unor programe de comerț asimetric cu UE;
- obținerea dreptului de liberă circulație a cetățenilor Republicii Moldova în UE;
- asigurarea accesului liber al mărfurilor moldovenești competitive pe piața europeană.

Noi trebuie să tindem și în continuare spre afirmarea în Moldova a valorilor democrației europene și spre nivelul european de viață.

Parteneriatul Estic al UE răspunde deplin așteptărilor populației Republicii Moldova de la Europa:

- liberalizarea regimului de vize,
- relații economice preferențiale,
- programe educaționale, granturi etc.

A insista în continuare asupra aderării noastre la UE înseamnă, pur și simplu, a minți propriul popor.

Am ajuns la un punct de cotitură când trebuie să refuzăm discursurile „euro-butaforice”, sterile și incoerente, și să purcedem la promovarea unei politici externe realiste și pragmatice în interesul țării.

SCHIMBAREA VECTORULUI POLITICII EXTERNE ESTE O CERINȚĂ A TIMPULUI

Pornind de la realitățile existente în sectorul real al economiei naționale, de la unitatea spirituală dintre popoarele noastre, de la legăturile ce s-au creat pe parcursul istoriei în diverse domenii ale vieții publice, precum și ținând cont de faptul că, prin eforturi comune, pot fi mai eficient soluționate problemele de ordin economic, social și politic, cu care se confruntă societățile din statele ex-sovietice, PPDM se pronunță pentru reintegrarea Republicii Moldova în spațiul estic.

Prima etapă - reintegrarea economică.

Suntem pentru aderarea Moldovei la Uniunea Vamală Belarusi-Kazahstan-Rusia, ne vom sincroniza acțiunile în această direcție cu Ucraina. Ținând cont de experiența Europei occidentale de creare a Pieței Comune, vom elabora - de comun acord cu Rusia, Ucraina, Belarusi, alte state-parteneri – politici de creare a unui spațiu economic unic.

Etapa a doua - integrare politică.

Împreună cu aliații din alte țări CSI vom promova ideea creării unei uniuni politice a statelor noastre – după exemplul și cu aplicarea experienței și a principiilor Uniunii Europene.

Va fi constituit un mecanism interstatal de coordonare a eforturilor în această direcție. Va fi creată o mișcare internațională de masă, care să sprijine realizarea ideii pe teritoriul țărilor respective

CONSOLIDAREA ȘI DIVERSIFICAREA PARTENERIATULUI STRATEGIC CU FEDERAȚIA RUSĂ

Relațiile dintre Republica Moldova și Federația Rusă s-au înrăutățit constant. Această tendință a avut impact negativ asupra exportului de produse agricole și mărfuri moldovenești pe piața rusească. Nici fosta guvernare, nici actuala n-au fost în stare să schimbe situația în relațiile moldo-ruse, ele aflându-se în ultimii ani fie în stagnare, fie din nou înrăutățindu-se. Liderii politici de la Chișinău au folosit vizitele la Moscova și întâlnirile cu reprezentanții conducerii Federației Ruse exclusiv în scopuri electorale, iar declarațiile despre parteneriatul strategic cu Rusia rămâneau doar vorbe goale.

Partidul Popular Democrat din Moldova consideră relațiile cu Federația Rusă drept o prioritate a politicii externe a Republicii Moldova. Acest considerent se bazează nu doar pe necesitatea menținerii unor bune relații în economie, pe orientarea noastră tradițională spre piața rusească sau pe dependența de resursele energetice rusești. Rusia rămâne a fi un factor-cheie în procesul de soluționare a conflictului transnistrean, neglijarea căruia nu va permite reintegrarea teritorială a Moldovei. În afară de aceasta, există factorul unității spirituale între poporul rus și poporul moldovenesc, axat pe aceeași credință creștin-ortodoxă și condiționat de apartenența la aceeași Biserică Ortodoxă.

În asemenea circumstanțe Chișinăul are obligația să promoveze constant o politică de sporire a încrederii dintre ambele părți. Din acest punct de vedere nu are rost să propui doar proiecte economice, incoerente și fără interes pentru partea rusă, cum s-a procedat în anii precedenți.

CONSOLIDAREA RELAȚIILOR DE BUNĂ VECINĂTATE CU ROMÂNIA ȘI UCRAINA

În douăzeci de ani de suveranitate guvernările din Republica Moldova n-au fost capabile să promoveze politici care ar asigura întreținerea unor relații temeinice și reciproc avantajoase cu statele vecine. Mai mult, până în prezent în relațiile bilaterale atât cu România, cât și cu Ucraina există probleme nesoluționate, menținerea cărora pe ordinea de zi se datorează, în mare parte, inconsistenței și neprofesionalismului diplomației moldovenești.

Guvernarea comunistă a ratat lamentabil șansa încheierii tratatului de bază dintre Republica Moldova și România în perioada în care țara vecină era în negocieri cu Bruxellesul privind aderarea la Uniunea Europeană. O asemenea șansă a fost din plin valorificată de Kiev, obținând semnarea documentelor bilaterale de bază cu Bucureștiul. Cât privește cadrul general al relațiilor moldo-române, în toată perioada de independență Chișinăul, oscilând între declarațiile de ”dragoste frățească” și învinuirile în ”expansionism imperial”, așa și n-a reușit stabilirea priorităților în raporturile cu Bucureștiul. Chiar și în sfera umanitară, unde relațiile ar putea fi favorizate de identitatea lingvistică și spiritual-culturală, de perioadele comune din trecutul istoric, partea moldovenească n-a știut să valorifice potențialul relațiilor moldo-române.

Deși fără oscilații spectaculoase, însă tot atât de ineficientă, s-a dovedit a fi politica Republicii Moldova în raport cu Ucraina. Până în prezent există o listă întreagă de probleme nesoluționate – privind delimitarea frontierelor, proprietate, trafic transfrontalier etc. Probleme care periodic reapar pe agenda relațiilor moldo-ucrainene, însă, nici una dintre ele n-a fost rezolvată definitiv.

PPDM consideră că în relațiile cu statele vecine trebuie să domine pragmatismul și o viziune clară a intereselor reciproce. Conducerea politică de la Chișinău trebuie să-și formuleze un șir de priorități atât în relațiile cu Bucureștiul, cât și cu Kievul care, ulterior, să devină sarcini concrete în agenda de lucru a diplomației moldovenești.

CONCLUZIE

Pentru PPDM puterea nu este un scop în sine.

Pentru noi puterea este posibilitatea de a contribui la fortificarea statalității, creșterea bunăstării cetățenilor, instaurarea ordinii, păcii civice, afirmarea legii și promovarea în societate a valorilor creștin-ortodoxe tradiționale.